

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

MAT A

МАТЕМАТИКА

ВИШИ НИВО

MAT A D-S051

MATA.51.SR.R.K1.28

47830

12

Празна страница

ОПШТА УПУТСТВА

Пажљиво прочитајте сва упутства и следите их.

Не окрећите страницу и не решавајте задатке док то не одобри дежурни наставник.

Налепите идентификационе налепнице на све испитне материјале које сте добили у сигурносној врећици.

Испит траје **180** минута.

Испред сваке групе задатака је упутство за решавање. Пажљиво га прочитајте.

При рачунању употребљавајте **лист за концепт који се неће бодовати**.

Употребљавајте искључиво хемијску оловку којом се пише плавом или црном бојом.

Можете употребљавати приложену књижицу формула.

Пишите читко. Нечитки одговори бодоваће се с нула (0) бодова.

Ако погрешите у писању, погрешке ставите у заграде, прецртајте их и ставите скраћени потпис. **Забрањено је потписати се пуним именом и презименом.**

Када решите задатке, проверите одговоре.

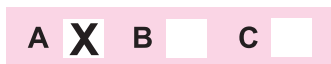
Желимо Вам много успеха!

Ова испитна књижица има 28 страница, од тога 4 празне.

Ако сте погрешно означили одговор, исправите овако:

а) задатак затвореног типа

Тачно

Исправак нетачног уноса

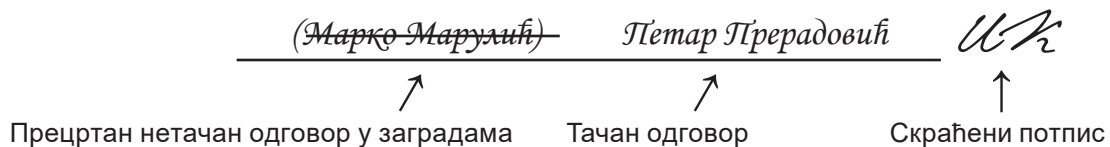
Нетачно

Преписан тачан одговор

Скраћени потпис

б) задатак отвореног типа

MAT A D-S051

99

Математика

I. Задаци вишеструког избора

У следећим задацима од више понуђених одговора само **један** је тачан.

При рачунању можете писати и по страницама испитне свеске.

Тачне **одговоре морате означити знаком X на листу за одговоре.**

У задацима од 1. до 15. тачан одговор доноси један бод.

1. Колика је аритметичка средина бројева 13, 22 и 37?

- A. 20
- B. 24
- C. 31
- D. 36

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

2. Које тврђење је **нетачно**?

- A. $\log_2 9 = 3.1699\dots$
- B. $\sin(47^\circ 15') = 0.7343\dots$
- C. $\left| \frac{5}{3} : \frac{1}{2} - 5 \right| = 1.666\dots$
- D. $2 \cdot 10^{0.34} = 2.7692\dots$

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Математика

3. Чему је једнако M ако је $K + M = 31 - 7M$?

A. $\frac{31}{8} - K$

B. $\frac{31}{8} + K$

C. $\frac{31 - K}{8}$

D. $\frac{31 + K}{8}$

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

4. Колико износи густина од 84 kg m^{-3} изражена у g cm^{-3} ?

A. 0.0084

B. 0.084

C. 0.84

D. 8.4

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

5. Дужине страница паралелограма износе 42.3 cm и 58.1 cm, а мера једног његовог угла износи $74^\circ 35'$. Колика је дужина краће дијагонале тога паралелограма?

A. 39.8 cm

B. 62.1 cm

C. 71.9 cm

D. 85.3 cm

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

6. Којем од наведених трапеза се увек може уписати кружница?

A. правоуглом трапезу

B. једнакокраком трапезу

C. тангентном трапезу

D. тетивном трапезу

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

MAT A D-S051

01

Математика

7. Чему је једнак израз $x_1 + x_2$ ако су x_1 и x_2 решења једначине $x^2 - 13x - 2 = 0$?

- A. -13
- B. -2
- C. 2
- D. 13

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

8. Чему је једнак **бројилац** до краја сређенога изрази $\left(2 - \frac{a+4}{3}\right) : \frac{4-2a}{27a}$ за све a за које је израз дефинисан?

- A. 9
- B. $9a$
- C. $9(10-a)$
- D. $9a(10-a)$

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

9. Који од наведених низова је аритметички низ?

- A. 5, 6, 8, ...
- B. 5, 8, 11, ...
- C. 5, 9, 4, ...
- D. 5, 10, 20, ...

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Математика

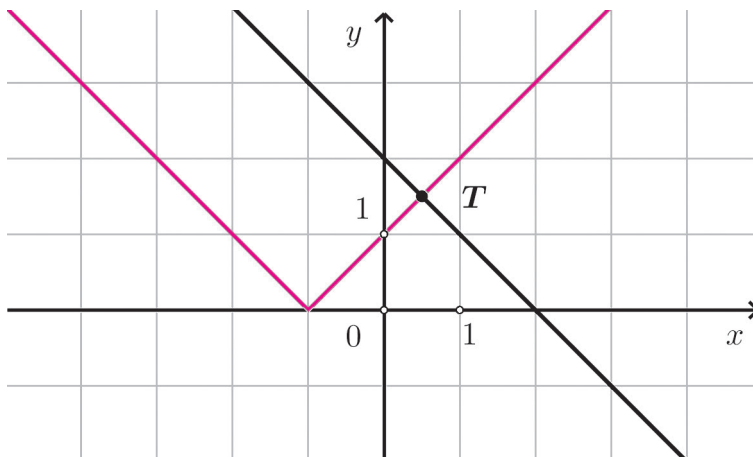
10. Колико је растојање између жижа (фокуса) елипсе задане једначином

$$\frac{x^2}{64} + \frac{y^2}{48} = 1?$$

- A. 6
- B. 8
- C. 12
- D. 16

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

11. Тачка T истакнута на слици је сециште којих наведених парова графика функција?

- A. $f(x) = |x-1|$ и $g(x) = x+2$
- B. $f(x) = |x+1|$ и $g(x) = x+2$
- C. $f(x) = |x-1|$ и $g(x) = -x+2$
- D. $f(x) = |x+1|$ и $g(x) = -x+2$

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Математика

12. Задана је функција $f(x) = \operatorname{tg}\left(5x + \frac{\pi}{3}\right)$. Колико је $f'(0)$?

A. $\frac{5}{2}$

B. $\sqrt{3}$

C. 4

D. 20

A.

☐

B.

☐

C.

☐

D.

☐

13. Графику које је од наведених функција је оса симетрије права са једначином $x = 4$?

A. $f(x) = (x - 2)(x - 6)$

B. $f(x) = (x + 2)(x + 6)$

C. $f(x) = (x + 2)(x - 4)$

D. $f(x) = (x - 2)(x + 4)$

A.

☐

B.

☐

C.

☐

D.

☐

14. Два брода су из луке испловила у исто време. Први је кренуо на запад, а други на југ. Након једног часа пловидбе бродови су међусобно удаљени 40 миља, а удаљеност једнога брода од луке једнака је $\frac{5}{6}$ удаљености другог брода од луке. Колико је од луке удаљен брод који је препловио већу удаљеност?

A. 23.6 миља

B. 25.4 миље

C. 30.7 миља

D. 33.3 миље

A.

☐

B.

☐

C.

☐

D.

☐

MAT A D-S051

01

Математика

15. Која од наведених неједначина има исти скуп решења као и неједначина

$$\log(4x - 28) < 2 ?$$

A. $7 < x < 32$

B. $4x < 30$

C. $4x < 128$

D. $0 < x < 16$

A.

☐

B.

☐

C.

☐

D.

☐

Математика

II. Задаци кратког одговора

У следећим задацима одговорите кратким одговором.

При рачунању употребите лист за концепт који се неће бодовати.

Одговоре упишите само на предвиђено место у испитној свесци.

Не попуњавајте простор за бодовање.

16. Решите задатке.

16.1. Решите једначину $(4x+1)^2 = (8x+3)(2x-1) - 10$.

Одговор: $x =$ _____

16.2. Одредите решења једначине $x^4 + 35x^2 - 36 = 0$ која **нису** реални бројеви.

Одговор: _____

0 ☐

1 ☐

бод

0 ☐

1 ☐

бод

17. Језеро је порибљено новом врстом рибе. Очекује се да ће се број риба те врсте мењати према формули $B = \frac{2000(1+3t)}{1+0.05t}$, $t \geq 0$ где је B број риба, а t време у годинама.

17.1. Колико риба те врсте је донешено у језеро?

Одговор: _____

17.2. Након колико година ће према тој формули у језеру бити 61 000 риба те врсте?

Одговор: _____

0 ☐

1 ☐

бод

0 ☐

1 ☐

бод

MAT A D-S051

02

Математика

18. Решите задатке.

18.1. Напишите оба решења једначине $\left| \frac{2x-1}{5} \right| = 1$.

Одговор: $x_1 =$ _____, $x_2 =$ _____

18.2. Тачка A налази се на позитивном делу x осе и од тачке $B(-6.2, 10.5)$ удаљена је 14.5 јединичних дужина. Одредите апсцису тачке A .

Одговор: _____

0

1

бод

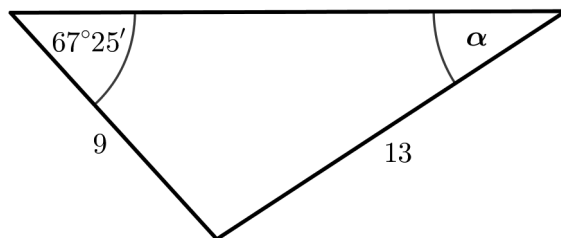
0

1

бод

19. Решите задатке.

19.1. Колика је мера угла α у троуглу приказаном на скици?

Одговор: $\alpha =$ _____

19.2. Колика је растојање тачке $T(7, -6)$ од праве $\frac{x}{3} + \frac{y}{4} = 1$ у координатном систему?

Одговор: _____

0

1

бод

0

1

бод

MAT A D-S051

02

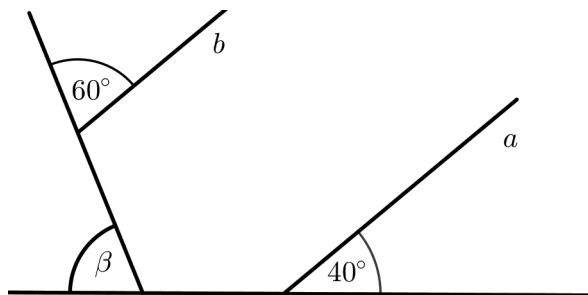
Математика

20. Решите задатке.

- 20.1.** Задан је троугао дужина страница 3.7 cm, 8.2 cm и 9 cm. Обим њему сличног троугла износи 54.34 cm. Колика је дужина највеће странице сличног троугла?

Одговор: _____ cm

- 20.2.** Ако су праве a и b паралелне, одредите меру угла β приказаног на скици.

Одговор: $\beta =$ _____

0 ☐

1 ☐

бод

0 ☐

1 ☐

бод

21. Решите задатке.

- 21.1.** У правилној правој четвоространој пирамиди задана је основна ивица дужине 4 cm и бочна ивица дужине 6 cm. Израчунајте меру угла између бочне ивице и равни основе те пирамиде.

Одговор: _____

- 21.2.** Запремина (волумен) лопте износи $288\pi \text{ m}^3$. Израчунајте површину те лопте.

Одговор: _____ m^2

0 ☐

1 ☐

бод

0 ☐

1 ☐

бод

Математика

22. Решите задатке.

0 ☐

1 ☐

22.1. Израчунајте скаларни производ вектора $\vec{a} = 3\vec{i} + \vec{j}$ и $\vec{b} = \vec{i} - \vec{j}$.

Одговор: _____

бод

22.2. Вектор $\vec{u}$ дужине 13 је истог правца и смера као вектор $\vec{v} = 25\vec{i} + 60\vec{j}$.

Напишите вектор $\vec{u}$ као линеарну комбинацију вектора $\vec{i}, \vec{j}$.

Одговор: $\vec{u} =$ _____

0 ☐

1 ☐

бод

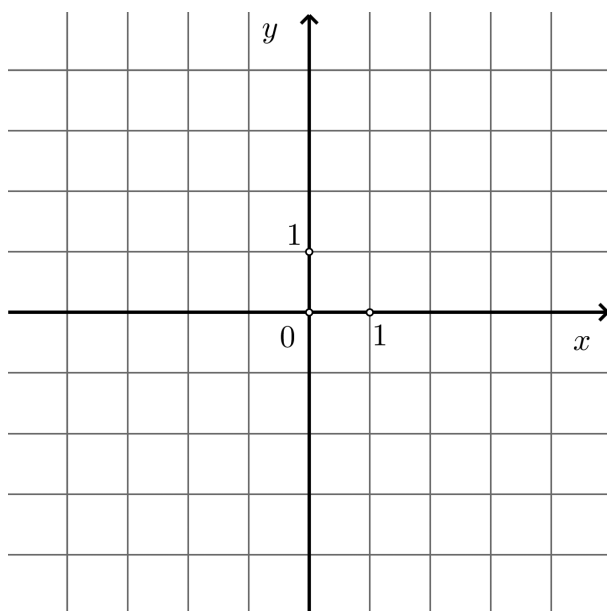
Математика

23. Решите задатке.

23.1. Израчунајте апсолутну вредност комплексног броја $w = \frac{2-i}{i^{2021}}$.

Одговор: $|w| =$ _____

23.2. Прикажите у комплексној равни скуп свих комплексних бројева $z = x + yi$ за које важи $\operatorname{Im} z + \operatorname{Re} z = 0$.

0

1

бод

0

1

бод

Математика

24. Решите задатке.

0 ☐

1 ☐

24.1. Одредите домен функције $f(x) = \sqrt{\frac{1}{3}x - 5}$.

Одговор: _____

бод

24.2. Одредите слику (скуп свих вредности) функције $f(x) = 0.93^x + 6.5$.

Одговор: _____

0 ☐

1 ☐

бод

MAT A D-S051

02

Математика

25. Решите задатке.

0 ☐

1 ☐

бод

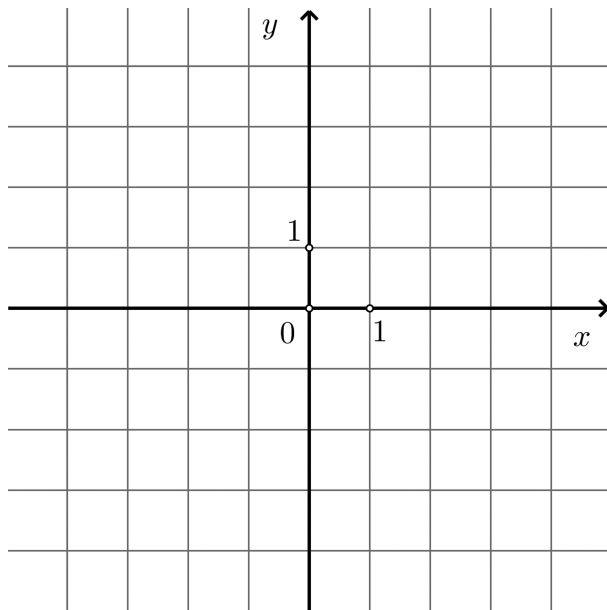
25.1. Напишите једначину неке праве која је нормална на праву $y = -\frac{10}{3}x + 1$.

Одговор: _____

25.2. Одредите једначину кружнице полупречника 8 која има центар у четвртом квадранту и дира обе координатне осе.

Одговор: _____

25.3. Нацртајте график функције $f(x) = x^2 - 4x + 3$.

0 ☐

1 ☐

бод

0 ☐

1 ☐

бод

Математика

26. Решите задатке.

26.1. Одредите основни период функције $f(x) = -\sin\left(x + \frac{7\pi}{4}\right)$.

Одговор: _____

26.2. Колика је мера угла под којим се пречник кружнице види из неке тачке кружнице која није крајња тачка тог пречника?

Одговор: _____

26.3. Линеарна функција $f(x) = kx - 13.5$ је опадајућа. Поредајте по величини од најмање до највеће $f(-16)$, $f(0)$ и $f(52)$.

Одговор: _____

0

☐

1

☐

бод

0

☐

1

☐

бод

0

☐

1

☐

бод

Математика

27. Решите задатке.

27.1. Поједноставите израз $\sqrt{\sqrt{a}} \cdot \sqrt{a^3} \cdot \sqrt{a}$ до краја ако је $a \geq 0$.

Одговор: _____

0 ☐

1 ☐

бод

27.2. Израз $2 \log_b 3 - \log_b 17$ запишите уз помоћ једног логаритма са основом b .

Одговор: _____

0 ☐

1 ☐

бод

27.3. У аутобусу је било 57 путника. На првој станици су неки путници изашли из аутобуса, а ушло их је 11. На следећој станици је из аутобуса изашла трећина путника, а ушла су три путника. Након тога је у аутобусу било 25 путника.

Колико је путника изашло на првој станици?

Одговор: _____

0 ☐

1 ☐

бод

28. Одредите све вредности x из заданог система једначина.

$$\begin{cases} 2x = y + \frac{\pi}{3} \\ \sin(y - x) = 0.5 \end{cases}$$

Одговор: _____

0 ☐

1 ☐

2 ☐

бод

MAT A D-S051

02

Математика

III. Задаци продуженог одговора

У 29. и 30. задатку напишите хемиском оловком **поступак** решавања и **одговор** на предвиђено место у испитној свесци. Прикажите сав свој рад (скице, поступак, рачун). Ако део задатка решите напамет, објасните и напишите како сте то учинили. Не попуњавајте простор за бодовање.

29. Решите задатке.

29.1. Одредите координате тачака у којима тангенте са коефицијентом правца -5 додирују график функције $f(x) = x^3 + 6x^2 - 5x + 2$.

Одговор: _____

0	☐
1	☐
2	☐

бод

MAT A D-S051

02

Математика

29.2. Задане су функције $f(x) = 5^{x+3}$ и $g(x) = x - 8$.

Решите једначину $(f \circ g)(x) = 0.04$.

Одговор: _____

0 ☐
1 ☐
2 ☐

бод

MAT A D-S051

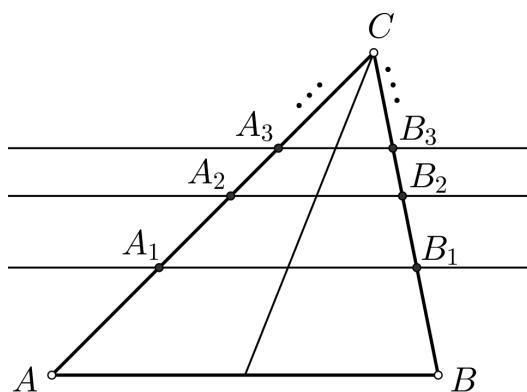
02

Математика

29.3. Тежиштем троугла ABC повучена је паралела са страницом $\overline{AB}$ која сече странице $\overline{AC}$ и $\overline{BC}$ тачкама A_1 и B_1 . Тежиштем троугла A_1B_1C повучена је паралела са страницом $\overline{AB}$ која сече странице $\overline{AC}$ и $\overline{BC}$ у тачкама A_2 и B_2 итд. као што је приказано на скици.

Збир дужина свих бесконачно много тежишних линија из темена C троугла ABC , A_1B_1C , A_2B_2C итд. износи 501 cm.

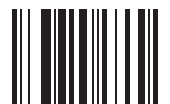
Израчунајте дужину тежишне линије из темена C у троуглу ABC .

Одговор: _____ cm

0 ☐
1 ☐
2 ☐

бод

Математика

- 29.4.** Од жице дужине 120 cm направљен је модел квадрата и модел правоугаоника којем је једна страница троструко дужа од друге. Колика треба бити дужина странице квадрата да би збир површина тих фигура био минималан?

Одговор: _____ cm

0	☐
1	☐
2	☐
3	☐

бод

MAT A D-S051

02

Математика

- 29.5.** У две посуде се налази морска вода различитих сланости (салинитета). У првој посуди је 6 литара морске воде сланости 3 %, а у другој 18 литара морске воде сланости 2 %. Из обе посуде се узме иста количина воде те се вода узета из прве посуде прелије у другу посуду, а вода узета из друге посуде се прелије у прву посуду. Тада ће у обе посуде морска вода бити исте сланости. Колико литара воде је узето из сваке посуде?

Одговор: _____ л

0 ☐
1 ☐
2 ☐
3 ☐

бод

MAT A D-S051

02

Математика

30. Решите неједначину $\frac{[7!(n+1)!]^2 - 7!8!n!(n+1)! - 2 \cdot (8!n!)^2}{[7!(n+1)!]^2 - (8!n!)^2} < 0$.

Математика

Одговор: _____

0	☐
1	☐
2	☐
3	☐
4	☐
бод	

MAT A D-S051

02

Празна страница

Празна страница

Празна страница

